

Griffie, november 2019

Zakboekje

voor inwoners en
maatschappelijke organisaties

Inhoud

- 03 Voorwoord
- 05 De gemeenteraad
Rol van de gemeenteraad
- 06 Beeldvormende avond - Het Beeld
Het Debat - debatraad
Het Besluit - besluitvormende raad
- 07 Het vergaderschema
- 08 Het Beeld
- 09 Het doel van de beeldvormende avond
- 11 De rolverdeling bij een beeldvormende avond
Het fractieberaad
- 13 De debatraad en de besluitvorming
- 15 Het spreekrecht voor inwoners
- 17 Het burgerinitiatief
- 19 Gemeente Neder-Betuwe online
- 20 Contactgegevens
Websites van de politieke partijen

Voorwoord

Fijn dat u belangstelling hebt voor het werk van de gemeenteraad Neder-Betuwe.

Dit zakboekje vertelt in het kort de werkwijze van de raad; sinds 2016 volgens het BOB-model: Beeld – Oordeel – Besluit. De verschillende stappen richting een besluit zijn op deze manier goed zichtbaar.

Goed zichtbaar zijn, het is een belangrijk doel. De raad betreft graag zoveel mogelijk mensen bij het raadswerk: inwoners, ondernemers, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, verenigingen en natuurlijk ook de jeugd.

In dit zakboekje staan de spelregels van de raad. Ze zorgen voor een prettige en efficiënte manier van vergaderen. Dit alles voor een maximaal effect: een goed besluit voor de gemeente Neder-Betuwe.

Erwin van der Neut, griffier

Marina Roelofsen, raadsadviseur

Opheusden, november 2019

De gemeenteraad

De gemeenteraad is het algemeen bestuur van de gemeente. Het aantal raadszetels in de gemeenteraad is afhankelijk van het aantal inwoners in de gemeente. Neder-Betuwe telt ruim 24.000 inwoners; het aantal raadszetels is 19. De burgemeester is voorzitter van de raad. De gemeenteraad benoemt zelf de plaatsvervangend voorzitters. De leden van de gemeenteraad zijn door u als inwoner gekozen tijdens de verkiezingen van 21 maart 2018. Deze leden krijgen een zittingstermijn van vier jaar en de zetels zijn als volgt verdeeld:

- 8 voor de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)
- 3 voor de Partij van de Arbeid (PvdA)
- 3 voor Gemeentebelangen (GB)
- 2 voor het Christen Democratisch Appèl (CDA)
- 2 voor de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)
- 1 voor de ChristenUnie (CU)

Naast deze raadsleden mag elke partij maximaal vier burgerraadsleden inzetten. Burgerraadsleden helpen de raadsleden bij het voorbereiden van de raadsvergadering, bijvoorbeeld door het bestuderen van vergaderstukken. Hun inzet helpt om de werkdruk van raadsleden acceptabel te houden.

Rol van de gemeenteraad

Zoals hiervoor is aangegeven, is de raad het hoogste bestuursorgaan van de gemeente. De raad heeft drie hoofdtaken die elk eigen taken met zich meebrengt.

- 01 **Volksvertegenwoordiging** - in de eerste plaats vertegenwoordigt de raad de inwoners van de gemeente. Want de raadsleden zijn gekozen door de stemgerechtigde inwoners.
- 02 **Kaderstelling** - de raad bepaalt de koers van het beleid en geeft daarbij de voorwaarden, de kaders, mee waarbinnen het college van burgemeester en wethouders dit beleid kan uitvoeren. Instrumenten daarbij zijn onder meer de begroting, de kadernota en andere programma's.
- 03 **Controleren** - nadat de koers is uitgezet en het college aan de slag gaat met de verschillende programma's is het belangrijk dat tussentijds en ook achteraf controle plaatsvindt en zo nodig bijsturing.

Beeldvormende avond

Het Beeld

De eerste stap in de vergadercyclus is de informatieronde tijdens de beeldvormende avond. Inwinnen van informatie door de (burger)raadsleden staat hier centraal. Als een bepaald onderwerp aan de orde is, dan attendeert de griffie betrokken inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van maatschappelijke instellingen op deze bijeenkomst. Het college meldt aan de griffie wie er allemaal bij betrokken zijn.

Betrokkenen kunnen zich via de griffie aanmelden om een toelichting te geven op het onderwerp en om bijvoorbeeld bepaalde aspecten van een raadsvoorstel of een onderwerp onder de aandacht van de raad te brengen. Daarnaast kan de raad betrokkenen verzoeken hun mening te geven bij de behandeling van een onderwerp tijdens zo'n beeldvormende avond. De betrokkenen ontvangen dan een uitnodiging van de griffie.

Het Debat

De tweede stap in de besluitvorming is het (politieke) debat, dat in principe twee weken na de beeldvormende avond wordt gevoerd. De debatraad is erop gericht om de raad zijn kaderstellende, controlerende en vertegenwoordigende taak uit te kunnen laten oefenen. De raad kan dit doen door het voeren van debat tussen de (burger)raadsleden onderling en tussen de (burger)raadsleden en collegeleden. De voorzitter stelt enkele leden in de gelegenheid een statement te maken. Nadat de statements zijn gemaakt kunnen de deelnemers en de aanwezige collegeleden daarop reageren en een bijdrage aan het debat leveren. Na het debat wordt besloten of het voorstel rijp is voor besluitvorming of niet. Er wordt dan aangegeven of het diezelfde avond in de besluitvormende vergadering wordt behandeld of in een latere besluitvormende vergadering.

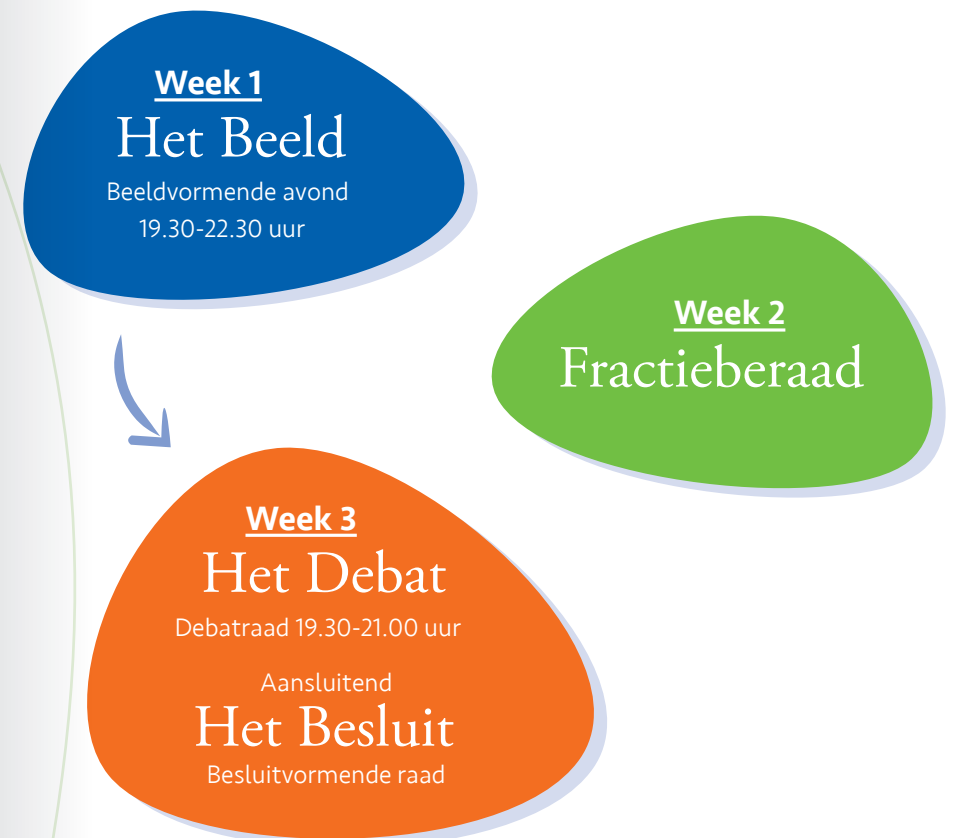
Het Besluit

De laatste stap is het nemen van een besluit. De raadsbesluiten worden in de besluitvormende raad genomen en komen tot stand doordat de aanwezigen raadsleden hun stem uitbrengen. Er wordt bij meerderheid beslist. Raadsleden kunnen, indien zij willen, een stemverklaring afleggen. Het Debat en het Besluit worden op dezelfde avond gehouden.

Het vergaderschema

Het Beeld, het Debat en het Besluit vinden in principe plaats op donderdag, zodat er een vast moment in de week is waarop (een deel van) de raad actief is.

Belangstellenden zijn altijd welkom als toehoorder. Alle vergaderingen zijn openbaar. Het komt af en toe voor dat een onderdeel van de vergadering niet openbaar is.

Het Beeld

Inwoners en maatschappelijke organisaties hebben een belangrijke rol in de informatiefase. Zij kunnen tijdens de beeldvormende avonden de (burger)raadsleden voorzien van informatie en hun mening geven over kwesties waarover de raad later een besluit moet nemen.

Ook bestaat de mogelijkheid een toelichting te komen geven op een door de raad besproken onderwerp. U kunt hiervoor worden uitgenodigd maar het is ook mogelijk om dit op eigen initiatief te doen door u aan te melden.

Dit kan via een aanmeldformulier op www.nederbetuwe.nl of door een mail te sturen naar griffie@nederbetuwe.nl. Bellen naar de griffie kan ook: 14 0488. U kunt zich aanmelden tot 12.00 op de dag vóór de bijeenkomst.

Tijdens een beeldvormende avond is het college (de burgemeester of een wethouder) en zijn de betrokken ambtenaren aanwezig om toelichting te geven op een specifiek onderwerp of antwoord te geven op de vragen van (burger)raadsleden. Soms zijn er tegelijkertijd twee verschillende sessies, dus twee onderwerpen worden gelijktijdig behandeld. De mogelijkheid bestaat dat een sessie van een beeldvormende avond op een locatie buiten het gemeentehuis plaatsvindt. Als een onderwerp zich daarvoor leent, kan het voorkomen dat aan één onderwerp een hele avond wordt gewijd.

Het doel van de beeldvormende avond

De beeldvormende avond heeft als doel de uitwisseling van informatie over actuele kwesties en raadsvoorstellen. Dat geldt voor alle betrokken partijen:

- het stelt de raad in de gelegenheid zich breed te laten informeren over alle voor- en nadelen, ideeën en meningen over bepaalde onderwerpen;
- het biedt inwoners en maatschappelijke organisaties de mogelijkheid hun stem te laten horen;
- het is de plaats waar collegeleden en ambtenaren op verzoek van de raad de voorstellen nader kunnen toelichten.

Tijdens een beeldvormende avond is het nadrukkelijk **niet** de bedoeling te debatteren. De (burger)raadsleden zijn aanwezig om zoveel mogelijk informatie op te doen, waardoor zij (verder) een mening kunnen vormen. Wel mogen de (burger)raadsleden, als zij dat willen, bij ieder voorstel kort aangeven wat zij op dat moment van het voorstel vinden, zodat u als inwoner enigszins kunt inschatten of de raad met het voorstel zal instemmen.

De rolverdeling bij een beeldvormende avond

Tijdens de beeldvormende avond stellen de (burger)raadsleden vragen aan de burgemeester, de wethouder of een ambtenaar. Ook kunnen zij vragen stellen aan inwoners, vertegenwoordigers van maatschappelijke instellingen en externe deskundigen. Het is de bedoeling dat zij aan het einde van de avond zodanig zijn geïnformeerd dat zij een goed oordeel over het onderwerp kunnen vormen.

Uiteraard krijgen inwoners en maatschappelijke organisaties de gelegenheid om hun visie op het onderwerp goed te kunnen toelichten.

Tijdens de beeldvormende avond treedt één van de raadsleden op als voorzitter. Hij of zij zorgt voor een ordelijk verloop van de vergadering en geeft iedereen de gelegenheid om zijn of haar zegje te doen. Ook bewaakt de voorzitter het proces, zorgt ervoor dat het gaat om informatie-verzameling en niet om discussie en ziet toe op de vergadertijd.

De voorzitter zorgt dat de vergadering wordt afgerond, waarbij bij elk onderwerp de vraag centraal staat: weten de (burger)raadsleden voldoende om over een voorstel te kunnen gaan debatteren en (daarna) erover te besluiten? Als dat niet zo is kan de voorzitter opperen om een onderwerp opnieuw te agenderen voor de volgende beeldvormende avond.

Het fractieberaad

In de week na de beeldvormende avond laten de fracties hetgeen zij hebben gehoord op zich inwerken. Eventueel zoeken zij contact met inwoners of organisaties.

De debatraad en de besluitvorming

Twee weken na de beeldvormende avond vinden Het Debat en Het Besluit plaats.

Het Debat

Eerst wordt in Het Debat gediscussieerd over de grootste discussiepunten van de avond.

Tijdens de debatraad wordt over enkele onderwerpen gedebatteerd. De uitgangspunten van een politieke partij spelen een rol bij het vormen van een oordeel. In deze fase worden de voorlopige oordelen uitgewisseld. Hoe kijken fracties tegen het onderwerp aan? Deelt men de afweging die het college heeft gemaakt om tot het voorstel te komen? In deze fase kan ook worden gekeken of er compromissen mogelijk zijn tussen partijen, bijvoorbeeld door vooruit te blikken naar het inzetten van raadsinstrumenten zoals een amendement of motie.

Aan deze vergadering nemen 19 (burger)raadsleden deel. Elke partij mag evenveel deelnemers afvaardigen als zij zetels in de raad heeft.

Er is in deze fase geen ruimte om met informerende vragen te komen, men heeft immers voldoende kennis om tot een oordeel te komen. De vraag is nu welk oordeel dat gaat worden. Het college kan hierbij optreden als adviseur. Zijn -door de fracties geopperde alternatieven uitvoerbaar? Zo ja, kunnen die in een motie of amendement worden opgenomen? Het college mag adviseren, maar stelt zich wel terughoudend op. Collegeleden treden in deze fase maar in beperkte mate op als 'verdediger van het voorstel'. De raadsfracties bespreken het voorstel immers vooral met elkaar via een inhoudelijk debat.

Aan het einde van de discussie over elk onderwerp wordt besloten of het onderwerp voldoende rijp is voor besluitvorming in Het Besluit.

Aansluitend vindt de 'echte' raadsvergadering plaats, oftewel 'Het Besluit'. Dit is het podium waar democratisch gekozen volksvertegenwoordigers met elkaar beraadslagen om zo tot besluitvorming te komen. Dit is uiteraard ook de plek voor het indienen van moties en amendementen en de stemming daarover.

Het spreekrecht voor inwoners

Beeldvormende avond

De beeldvormende avond biedt u verschillende mogelijkheden om iets te zeggen.

De eerste mogelijkheid is dat u een toelichting geeft op een onderwerp dat is geagendeerd. U bent van harte welkom om met de raadsleden in gesprek te gaan, dus om deel te nemen aan de bespreking van de agendapunten (zie pagina 8). Het is prettig als u zich van tevoren bij de griffie aanmeldt.

Elke beeldvormende avond wordt er ook een raadsspreekuur gehouden. Hier krijgt u de mogelijkheid om in te spreken over een onderwerp dat niet op de agenda staat van de desbetreffende beeldvormende avond. Wilt u inspreken, dan dient u altijd contact op te nemen met de griffie, uiterlijk voor 12:00 uur op de dag vóór de beeldvormende avond.

Er kan niet worden ingesproken over:

- een besluit van het gemeentebestuur waartegen bezwaar of beroep openstaat of heeft opengestaan;
- benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
- gedragingen waarvoor u een klacht kunt indienen.

(digitale versie: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0005537/2019-07-21>)

Tijdens Het Debat en Het Besluit kan niet worden ingesproken.

Het burgerinitiatief

U kunt zelf een onderwerp op de agenda van de gemeenteraad laten plaatsen.

Het gaat dan om onderwerpen/voorstellen die een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de samenleving en de inrichting van Neder-Betuwe.

Aan het indienen van een zogenaamd burgerinitiatief zijn voorwaarden verbonden:

- Het voorstel moet gaan over een onderwerp waarover de raad kan beslissen. Twijfelt u of een onderwerp geschikt is voor een burgerinitiatief dan kunt u contact opnemen met de griffier.
- De indiener en ondersteuners van het burgerinitiatiefvoorstel zijn inwoner van Neder-Betuwe én kiesgerechtigd, of Neder-Betuwenaren van 14 tot 18 jaar.
- Het voorstel moet door tenminste 75 personen ondersteund worden met een handtekening.

Een burgerinitiatiefvoorstel houdt niet in:

- a. een voorstel over een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van de raad;
- b. een vraag over het gemeentelijk beleid;
- c. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht;
- d. een onderwerp waartegen een bezwaar- of beroepsprocedure openstaat of heeft opengestaan;
- e. een zienswijze in de zin van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht;
- f. een onderwerp waarover tijdens de raadsperiode waarin indiening van het voorstel plaatsvindt door de raad een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht is genomen;
- g. een onderwerp waarbij een individueel belang wordt behartigd.

Wilt u een burgerinitiatief indienen, neemt u dan altijd contact op met de griffie. De griffie kan u ondersteunen en advies geven bij de voorbereiding en indiening van een burgerinitiatief.

Gemeente Neder-Betuwe online

Op de website van gemeente Neder-Betuwe zijn verschillende rubrieken die wellicht interessant voor u zijn. Hierna een paar van deze rubrieken:

■ Besluitenlijsten

(<https://neder-betuwe.notubiz.nl/modules/5/besluitenlijsten/view>)

Hier treft u alle besluiten aan die tijdens de commissie- en raadsvergaderingen genomen zijn. Ook is weergegeven hoe er gestemd is over een bepaald voorstel en welke partijen voor/tegen stemden.

■ Ledenprofielen

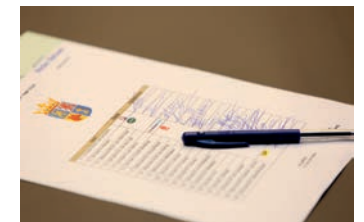
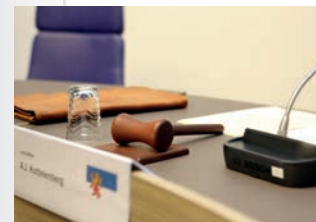
(<https://neder-betuwe.notubiz.nl/leden>)

In dit overzicht staan de raadsleden van gemeente Neder-Betuwe met hun contactgegevens, nevenactiviteiten en hun stemkeuzes.

■ Ingekomen stukken

(https://neder-betuwe.notubiz.nl/modules/1/ingekomen_stukken/view)

Hier staan de binnengekomen brieven die gericht zijn aan de raad. Dit varieert van informerende brieven van het college van burgemeester en wethouders tot brieven die inwoners sturen. Schrijft u een brief aan de raad, dan wordt deze dus openbaar gepubliceerd.

Contactgegevens

Griffie: 14 0488
griffie@nederbetuwe.nl

Gemeenteraad: griffie@nederbetuwe.nl

Informatie: www.nederbetuwe.nl

Aanmelden voor het inspreken bij een beeldvormende avond kan tot 12.00 uur op de dag vóór de betreffende vergadering.

Websites van de politieke partijen in de gemeenteraad

GB	www.gemeente-belangen.net
CDA	www.cda.nl/gelderland/neder-betuwe
VVD	neder-betuwe.vvd.nl
CU	www.neder-betuwe.christenunie.nl
SGP	www.neder-betuwe.sgp.nl
PvdA	www.pvdanederbetuwe.nl

gemeente
Neder-Betuwe